

5.3.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Cvičení z českého jazyka** vychází ze vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** a je určen žákům se speciálními vzdělávacími potřebami 1. až 9. ročníku základní školy, kteří byli na základě vyšetření pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra individuálně integrováni do běžných tříd.

Vyučovací předmět **Cvičení z českého jazyka** je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně. Jeho obsahem se stává naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a souvisejících očekávaných výstupů průřezových témat, která jsou vybrána s ohledem na žáka a jeho místo ve společnosti. Přestože jsou dána, akceptují a reflektují společenský vývoj a mohou pružně reagovat na změny. **Český jazyk a literatura** má mezi vyučovacími předměty výsadní postavení, neboť právě v jeho rámci si žáci osvojují dovednosti, které jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu **Cvičení z českého jazyka** je rozvoj a reedukace oslabených dílčích schopností, které tvoří předpoklady pro úspěšnost žáků v dalším vzdělávacím procesu. Vytváří se tím předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci sami učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Realizace výuky předmětu **Cvičení z českého jazyka** vychází z konkrétního zjištění speciálních vzdělávacích potřeb a možností žáků. Je také preferována týmová práce a úzká spolupráce s ostatními předměty, využívají se různé zdroje informací. Svou nezastupitelnou roli má estetická výchova (divadelní představení, filmové novinky, výstavy, besedy, práce na internetu, využívání elektronického knihovnictví).

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Cvičení z českého jazyka** má komplexní charakter. Ve výuce se prolíná vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek předmětu Český jazyk a literatura a je rozvíjen s ohledem na potřeby a možnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Samotný obsah a časový harmonogram předmětu **Cvičení z českého jazyka** je pružně upravován s ohledem na fakt, že žáci se speciálními vzdělávacími potřebami se ve svých individuálních

vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Výuka tohoto předmětu probíhá v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání, umožňuje žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu, směřuje je k celoživotnímu učení, k odpovídajícímu pracovnímu uplatnění, a tím podporuje jejich sociální integraci. Předmět **Cvičení z českého jazyka** vyučuje speciální pedagog a vychází z individuálních vzdělávacích plánů vypracovaných pro každého žáka se speciálními vzdělávacími potřebami integrovaného do běžné třídy. Při výuce využívá speciální kompenzační a didaktické pomůcky, speciální učebnice, výukové programy, nápravné metody. Výuka je organizována ve všech ročnících základní školy s hodinovou dotací týdně. Vyučování probíhá ve třídách nebo v učebně informatiky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací v literatuře a na internetu jejich zpracování a používání
- vede žáky ke kritickému hodnocení výsledků jejich učení
- podporuje čtenářskou gramotnost, předkládá žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vede žáky k samostatnému myšlení a aplikaci naučených pravidel a jejich vzájemnému propojování
- motivuje žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky k samostatnému řešení daného problému, pomáhá jim hledat jiná řešení a vhodné metody
- vede žáky k vyhledávání, třídění informací a jejich využívání vhodným způsobem
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, třídění podle hledisek (vytvořených na základě vlastních zkušeností), zobecnění
- vede žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede děti k aktivnímu podílu na dění ve škole i mimo ni, k prezentaci a reprezentaci školy a svojí osoby na veřejnosti
- vede žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vede žáky k tomu, aby obhajovali vhodnou formou vlastní názor a správně argumentovali, učí je poslouchat názor jiných
- dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků, a tím je vede k ocenění a poznání pozitivních rysů spolužáků
- umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení a hodnotit úspěšnost dosažení cíle
- vede žáky k efektivní týmové práci
- vede žáky k prozkoumávání názorů lišících se od jejich vlastních, k toleranci

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá chápat individuální rozdíly (národnostní, kulturní, intelektové, sociální, etnické) mezi žáky
- vede žáky k účinnému postupu proti netoleranci, násilí a šikaně
- vede žáky k odpovědnosti a ochotě pomáhat druhým
- rozvíjí u žáků smysl pro kulturu a tvořivost, pozitivní postoj k uměleckým dílům
- podporuje u žáků potřebu prezentace vlastních názorů a postojů v literárním projevu i při výběru četby

Kompetence pracovní

Učitel

- systematicky vede žáky k řádnému plnění všech povinností a závazků (vnitřní i vnější motivace), vede žáky k organizování a plánování učení
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení výsledků jejich práce
- pomáhá žákům uplatňovat získané dovednosti a vědomosti při práci, rozvíjet schopnost týmové práce
- vede žáky k přípravě a udržování estetického, tvořivého prostředí ve škole i mimo ni

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

1. stupeň

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

Učivo

- **čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- **naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- **mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- **písemný projev** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

Jazyková výchova

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Učivo

- **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- **slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- **tvarosloví** – slovní druhy, tvary slov
- **skladba** – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

- **pravopis** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

Literární výchova

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Učivo

- **poslech literárních textů**
- **zážitkové čtení a naslouchání**
- **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- **základní literární pojmy** – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

2. stupeň

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy

Žák

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k nim kritický postoj

- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Učivo

- **čtení** – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové
- **naslouchání** – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové
- **mluvený projev** – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse
- **písemný projev** – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zbarvený popis, výklad, úvaha)

Jazyková výchova

Očekávané výstupy

Žák

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Učivo

- **zvuková stránka jazyka** – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)
- **slovní zásoba a tvoření slov** – slovní zásoba její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov
- **tvarosloví** – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov
- **skladba** – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu
- **pravopis** – lexikální, morfologický, syntaktický
- **obecné poučení o jazyce** – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské - především slovenština - a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)

Literární výchova

Očekávané výstupy

Žák

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Učivo

- **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce

hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům

- **způsoby interpretace literárních a jiných děl**
- **základy literární teorie a historie** – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)
- **literární druhy a žánry** – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

Vyučovací předmět:
Ročník:

Cvičení z českého jazyka
1.

Výstup	Učivo	Průřez. témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje tvary psacího a tiskacího písma - užívá správné tvary psacího písma ve slovech i větách - spojuje správně písmena, slabiky - drží správně pero, tužku (psací potřebu) - používá při psaní správnou techniku, správné hygienické a pracovní návyky - přepíše krátký text z tiskacího do psacího písma - čte plynule slova, jednoduché věty, správně intonuje - slova a věty rozliší zvukově i zrakem - jednoduše reprodukuje přečtený text - dokáže vyprávět krátký text - dokáže sluchově rozlišit hlásky ve slově, přiřadí k nim správné tvary písmen - přečte, sluchově rozloží a složí slova na jednotlivé hlásky, slabiky - správně užívá velká písmena na začátku vět - používá správně interpunkční znaménka ve slovech a větách - porozumí jednoduchým pokynům mluveným či psaným 	<ul style="list-style-type: none"> - psací a tiskací písmo - uvolňovací cviky - opis, přepis - sluchová analýza a syntéza - čtení slabik s otevřenou a zavřenou slabikou - čtení slov se skupinou dvou souhlásek - čtení slov se slabikotvornými souhláskami - čtení slov s písmenem ě - čtení slov se slabikami di, ti, ni a se shlukem souhlásek - porozumění přečtenému - jednoduchá, volná reprodukce přečteného - písmena malá a velká - interpunkční znaménka - délka samohlásek - uspořádání slabik ve slově, slov ve větě - komentovaný diktát, autodiktát <p>Reedukace</p> <ul style="list-style-type: none"> - dle individuálních vzdělávacích plánů a vyšetření psychologa: cvičení orientace v prostoru, sluchového a zrakového vnímání, pravolevé orientace, rozvoj jemné motoriky, sluchové analýzy a syntézy, nácvik správných návyků při čtení a psaní, grafomotorická cvičení 	<p>OSV: Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Prv, Vv, Pč, Tv, M, Čj, Hv</p>	<p>využití speciálních metod, cvičení a pomůcek: bzučáku, flétny, dřívíček pro cvičení PLO, dyslektických cvičných okének, puzzlí, doplňovaček, křížovek, trojhraných násadek a tužek, čtveřic písmen, čtecích karet, měkkých a tvrdých kostek, gramatických přehledů, barevného rozlišování, grafického označování, speciálních učebnic, pracovních sešitů a pracovních listů</p>

Vyučovací předmět:
Ročník:

Cvičení z českého jazyka
2.

Výstup	Učivo	Průřez. témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řadí slova ve větě podle dějové nebo časové posloupnosti - píše jednoduché věty - tvoří krátké souvislé projevy, vyjadřuje se ústně i písemně - zvládá základní pracovní návyky spojené se psaním - zvládá psaní písmen a číslic - správně spojuje písmena a slabiky - používá znaménka ve slovech a větách - porovnává významy slov, určí jejich nadřazenost a podřazenost - správně píše a zdůvodňuje psaní znělých a neznělých souhlásek uvnitř a na konci slov - vyslovuje a rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky, ů/ú, i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, správně je píše - rozlišuje větu oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - vyslovuje a píše správně slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - seřadí slova podle abecedy - vyjmenuje slovní druhy, pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu - píše správně a se zdůvodněním velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen osob a zvířat - čte plynule slova, jednoduché věty či jednoduchý text dle svých schopností - čte s porozuměním - naslouchá čtenému textu, spojuje obsah textu s ilustrací - dramaturguje, vypráví a domýšlí příběhy, pohádky 	<ul style="list-style-type: none"> - vypravování - dodržování pravidel komunikace - rozšiřování slovní zásoby - přepis, opis - diktát (dle potřeb komentovaný diktát, autodiktát atd.) - uvolňovací cviky - tvarové skupiny písmen a číslic - umisťování diakritických znamének - slova nadřazená, podřazená, souřadná - znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov - rozdělení hlásek, práce s bzučákem - písmeno ů/ú - měkké a tvrdé souhlásky, práce s tvrdou a měkkou kostkou - druhy vět - písmeno ě - abeceda - slovní druhy - podstatná jména, slovesa, předložky - vlastní jména osob a zvířat - správné návyky při plynulém čtení slabik, slov, vět či jednoduchých textů - jednoduchá reprodukce přečteného textu - vyprávění, dramatizace <p>Reedukace</p> <ul style="list-style-type: none"> - dle individuálních vzdělávacích plánů a vyšetření psychologa: cvičení orientace v prostoru, sluchového a zrakového vnímání, pravolevé orientace, rozvoj jemné motoriky, sluchové analýzy a syntézy, nácvik správných návyků při čtení a psaní, grafomotorická cvičení 	<p>OSV: Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Prv, Vv, Pč, Tv, M, Čj, Hv</p>	<p>využití speciálních metod, cvičení a pomůcek: bzučáku, flétny, dřívěk pro cvičení PLO, dyslektických cvičných okének, puzzlí, doplňovaček, křížovek, trojhraných násadek a tužek, čtveřic písmen, čtecích karet, měkkých a tvrdých kostek, gramatických přehledů, barevného rozlišování, grafického označování, speciálních učebnic, pracovních sešitů a pracovních listů</p>

Vyučovací předmět:
Ročník:

Cvičení z českého jazyka
3.

Výstup	Učivo	Průřez. témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řadí slova ve větě podle dějové a časové posloupnosti, dodržuje správný slovosled - používá vhodné odpovědi na otázky - píše přiměřeně úhledně, čitelně - kontroluje vlastní písemný projev - přepisuje a opisuje jednoduché věty - používá znaménka ve slovech a větách - rozliší věty a souvětí, spojuje věty, doplňuje souvětí, určí počet slov ve větě - určí ve větách základní skladební dvojice - rozliší hlásky, slabiky, určí počet slabik - správně píše a zdůvodňuje psaní znělých a neznělých souhlásek uvnitř a na konci slov - vyslovuje a rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky, ů/ú, i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, správně je píše - určí kořen slova, tvoří slova příbuzná - řadí slova podle abecedního pořádku - vyjmenuje vyjmenovaná slova, aplikuje v praktických cvičeních - rozliší ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky a spojky - určí ve větě podstatná jména, rozliší jednotné a množné číslo a rod mužský, ženský a střední - dodržuje pravidla pravopisu vlastních jmen měst, vesnic, hor a řek - určí osobu, číslo a čas - časuje slovesa v přítomném, minulém a budoucím čase - čte plynule slova, věty, souvětí podle svých schopností - čte s porozuměním, orientuje se v textu, obsahu, rejstříku - vypráví pohádky, povídky, příběhy, vyjadřuje své dojmy a pocity z četby 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržování pravidel komunikace, vypravování - rozšiřování slovní zásoby - uvolňovací cviky, přepis, opis - diktát (dle potřeb komentovaný diktát, autodiktát atd.) - věta jednoduchá a souvětí - základní skladební dvojice - hláskosloví - znělé a neznělé souhlásky - měkké a tvrdé souhlásky, ů/ú - stavba slova, kořen - slova příbuzná - abeceda - vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z - slovní druhy ohebné a neohebné - podstatná jména - pravopis vlastních jmen měst, vesnic, hor a řek - slovesa - správné návyky při čtení slabik, slov či jednoduchých textů - dramatizace - reprodukce přečteného <p>Reedukace</p> <ul style="list-style-type: none"> - dle individuálních vzdělávacích plánů a vyšetření psychologa: cvičení orientace v prostoru, sluchového a zrakového vnímání, pravolevé orientace, rozvoj jemné motoriky, sluchové analýzy a syntézy, nácvik správných návyků při čtení a psaní, grafomotorická cvičení 	<p>OSV: Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Prv, Vv, Pč, Tv, M, Čj, Hv</p>	<p>využití speciálních metod, cvičení a pomůcek: bzučáku, flétny, dřívěk pro cvičení PLO, dyslektických cvičných okének, puzzlí, doplňovaček, křížovek, trojhraných násadek a tužek, čtveřic písmen, čtecích karet, měkkých a tvrdých kostek, gramatických přehledů, barevného rozlišování, grafického označování, speciálních učebnic, pracovních sešitů a pracovních listů</p>

Vyučovací předmět:
Ročník:

Cvičení z českého jazyka
4.

Výstup	Učivo	Průřez. témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá vhodných jazykových prostředků - kultivovaně se dorozumívá - dodržuje posloupnost děje - píše přiměřeně úhledně, čitelně - opisuje a přepisuje dané texty - zvládne grafickou úpravu textu - rozpozná slova spisovná a nespisovná, jednoznačná a mnohoznačná, citově zabarvená - rozlišuje slova ohebná a neohebná - užívá různé tvary slov, slova příbuzná - rozliší kořen slova, část příponovou a předponovou - správně píše a zdůvodňuje psaní znělých a neznělých souhlásek uvnitř a na konci slov - vyslovuje a rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky, ů/ú, i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, správně je píše - správně užívá vyjmenovaných slov a slov příbuzných při psaném projevu - přiřadí podstatné jméno ke vzoru a vyskládá je - dodržuje pravopis vlastních jmen měst, vesnic, hor, řek a států - píše správně skupiny bě/bje, pě/pje, mě/mně, vě/vje - pozná podmět a přísudek ve větě jednoduché - tvoří souvětí a jejich vzorce - čte plynule slova, věty, souvětí, přiměřené texty s porozuměním potichu i nahlas - orientuje se v textu, obsahu, rejstříku - vystihne obsah přečteného textu - dokáže interpretovat přečtený text - vyjadřuje vlastní postoj k četbě 	<ul style="list-style-type: none"> - mateřský jazyk - vyjadřovací schopnosti - rozšiřování slovní zásoby - uvolňovací cviky, přepis, opis - diktát (komentovaný, auto-diktát) - nauka o slově, význam slov - znělé a neznělé souhlásky - měkké a tvrdé souhlásky, ů/ú - slova ohebná a neohebná - stavba slova, kořen, přípona, předpona - vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z - podstatná jména, vzory podstatných jmen - vlastní jména - skupiny bě/bje, pě/pje, mě/mně, vě/vje - skladba - správné návyky při čtení - plynulé čtení dle schopností - reprodukce přečteného - dramatizace <p>Reedukace</p> <ul style="list-style-type: none"> - dle individuálních vzdělávacích plánů a vyšetření psychologa: cvičení orientace v prostoru, sluchového a zrakového vnímání, pravolevé orientace, rozvoj jemné motoriky, sluchové analýzy a syntézy, nácvik správných návyků při čtení a psaní, grafomotorická cvičení 	<p>OSV: Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Prv, Vv, PČ, Tv, M, Čj, Hv</p>	<p>využití speciálních metod, cvičení a pomůcek: bzučáku, flétny, dřívěk pro cvičení PLO, dyslektických cvičných okének, puzzlí, doplňovaček, křížovek, trojhraných násadek a tužek, čtveřic písmen, čtecích karet, měkkých a tvrdých kostek, gramatických přehledů, barevného rozlišování, grafického označování, speciálních učebnic, pracovních sešitů a pracovních listů</p>

Vyučovací předmět:
Ročník:

Cvičení z českého jazyka
5.

Výstup	Učivo	Průřez. témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jasně a srozumitelně se vyjadřuje, zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu - volně reprodukuje text a vytváří zkrácený zápis textu - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - píše přiměřeně úhledně, zvládne grafickou úpravu textu, kontroluje napsaný text - správně píše a zdůvodňuje psaní znělých a neznělých souhlásek uvnitř a na konci slov - vyslovuje a rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky, ů/ú, i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, správně je píše - využívá znalosti vyjmenovaných slov v praktických cvičeních - určuje kořen, předponu a příponu - rozpozná slova odvozená, doplňuje předpony a přípony podle smyslu - používá předpony a předložky v praxi - v praxi rozlišuje předponu ob a v s kořenem na je, rozlišuje psaní mě, mně - píše správně skupiny bě/bje, pě/pje, vě/vje - určuje všechny slovní druhy - určuje rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen - skloňuje podstatná jména podle vzorů, zná gramatiku koncovek podle vzoru - píše správně vlastní jména i víceslovná - rozpozná druhy přídavných jmen, zná gramatiku měkkých a tvrdých přídavných jmen - pozná základní druhy zájmen a číslovek - určuje osobu, číslo, čas a způsob - rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary - pozná podmět a přísudek slovesný, rozlišuje podmět holý, rozvitý - čte přiměřeně rychle a plynule s porozuměním, nahlas i potichu přiměřeně náročné texty - čte s porozuměním literární texty, interpretuje myšlenky textu, reprodukuje text - orientuje se v různých odborných textech - dramatizuje povídky a pohádky 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování v běžných komunikačních situacích - vypravování - opis, přepis - diktát (komentovaný diktát, autodiktát) - znělé a neznělé souhlásky - měkké a tvrdé souhlásky, ů/ú - vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z - stavba slova, kořen, přípona, předpona - předpony a předložky - slova ohebná a neohebná - skupiny bě/bje, pě/pje, mě/mně, vě/vje - podstatná jména, vzory podstatných jmen - koncovky podstatných jmen - přídavná jména, druhy přídavných jmen - slovesa, mluvnické kategorie sloves - skladba - správné návyky při čtení - plynulé čtení dle schopností - reprodukce přečteného - porozumění textům odborné literatury - dramatizace <p>Reedukace</p> <ul style="list-style-type: none"> - dle individuálních vzdělávacích plánů a vyšetření psychologa: cvičení orientace v prostoru, sluchového a zrakového vnímání, pravolevé orientace, rozvoj jemné motoriky, sluchové analýzy a syntézy, nácvik správných návyků při čtení a psaní, grafomotorická cvičení 	<p>OSV: Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Prv, Vv, PČ, Tv, M, Čj, Hv</p>	<p>využití speciálních metod, cvičení a pomůcek: bzučáku, flétny, dřívěk pro cvičení PLO, dyslektických cvičných okének, puzzlí, doplňovaček, křížovek, trojhraných násadek a tužek, čtveřic písmen, čtecích karet, měkkých a tvrdých kostek, gramatických přehledů, barevného rozlišování, grafického označování, speciálních učebnic, pracovních sešitů a pracovních listů</p>

Vyučovací předmět:
Ročník:

Cvičení z českého jazyka
6. - 9.

Výstup	Učivo	Průřez. témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá spisovných jazykových prostředků vhodně vzhledem ke komunikativnímu záměru - vyhledá hlavní myšlenky textu - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - píše přiměřeně úhledně, zvládne grafickou úpravu textu - správně píše a zdůvodňuje psaní znělých a neznělých souhlásek uvnitř a na konci slov - vyslovuje a rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky, ů/ú, i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, správně je píše - využívá znalosti vyjmenovaných slov v praktických cvičeních - určuje kořen, předponu a příponu - rozpozná slova odvozená, doplňuje předpony a přípony podle smyslu - používá předpony a předložky v praxi - v praxi rozlišuje předponu ob a v s kořenem na je, rozlišuje psaní mě, mně - určuje všechny slovní druhy - určuje rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen - skloňuje podstatná jména podle vzorů, zná gramatiku koncovek podle vzoru - píše správně vlastní jména i víceslovná - rozpozná druhy přídavných jmen, zná gramatiku měkkých a tvrdých přídavných jmen - pozná základní druhy zájmen a číslovek - určuje osobu, číslo, čas a způsob - rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary - pozná podmět a přísudek slovesný, rozlišuje podmět holý, rozvítý - čte přiměřeně rychle a plynule s porozuměním, nahlas i potichu přiměřeně náročné texty - rozumí přečtenému sdělení, reprodukuje text, odliší podstatné od méně podstatného - orientuje se v různých odborných textech - dramaturgizuje povídky a pohádky 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování v běžných komunikačních situacích - vypravování - opis, přepis - diktát (komentovaný diktát, autodiktát) - znělé a neznělé souhlásky - měkké a tvrdé souhlásky, ů/ú - vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z - stavba slova, kořen, přípona, předpona - předpony a předložky - slova ohebná a neohebná - skupiny bě/bje, pě/pje, mě/mně, vě/vje - podstatná jména, vzory podstatných jmen - koncovky podstatných jmen - přídavná jména, druhy přídavných jmen, koncovky - slovesa, mluvnické kategorie sloves - skladba - správné návyky při čtení - plynulé čtení dle schopností - reprodukce přečteného - porozumění textům odborné literatury - dramaturgizace <p>Reedukace</p> <ul style="list-style-type: none"> - dle individuálních vzdělávacích plánů a vyšetření psychologa: cvičení orientace v prostoru, sluchového a zrakového vnímání, pravolevé orientace, rozvoj jemné motoriky, sluchové analýzy a syntézy, nácvik správných návyků při čtení a psaní, grafomotorická cvičení 	<p>OSV: Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Prv, Vv, PČ, Tv, M, Čj, Hv</p>	<p>využití speciálních metod, cvičení a pomůcek: bzučáku, flétny, dřívěk pro cvičení PLO, dyslektických cvičných okének, puzzlí, doplňovaček, křížovek, trojhraných násadek a tužek, čtveřic písmen, čtecích karet, měkkých a tvrdých kostek, gramatických přehledů, barevného rozlišování, grafického označování, speciálních učebnic, pracovních sešitů a pracovních listů</p>